

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-156>

УДК 657.2

ОБЛІКОВІ ТА ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЖИТЛОВО-БУДІВЕЛЬНИХ КООПЕРАТИВІВ В УКРАЇНІ

ACCOUNTING AND TAX ASPECTS OF THE ACTIVITIES OF HOUSING AND CONSTRUCTION COOPERATIVES IN UKRAINE

Воськало Володимир Івановичкандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2303-5866>**Воськало Наталія Миколаївна**кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2732-5273>**Мислицький Назар Ігорович**магістр,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-8025-6290>**Voskalo Volodymyr, Voskalo Natalia, Myslycky Nazar**
Lviv Polytechnic National University

У статті розглядаються особливості бухгалтерського обліку і оподаткування створення та здійснення діяльності житлово-будівельними кооперативами, зокрема: організація господарських процесів у ЖБК, створення пайового капіталу та неподільного фондів, їх використання, взаємовідносини із генпідрядником щодо передачі йому матеріалів, основних засобів та прийому збудованого житла, документальне оформлення господарських процесів, реєстрація новозбудованого житла та передача його пайовикам. Враховуючи особливості функціонування житлово-будівельних кооперативів розглянуто проблемні аспекти відображення господарських процесів ЖБК у бухгалтерському обліку, зокрема: спорудження та реалізація збудованого житла пайовикам, а також оподаткування діяльності ЖБК податком на прибуток та податком на додану вартість.

Ключові слова: житлово-будівельний кооператив, бухгалтерський облік, пайовий та неподільний фонди, доходи, витрати, оподаткування.

Housing and construction co-operatives (HCC) are one of the forms of self-organisation of potential home buyers and one of the legally established methods of financing the housing construction process, the mechanism of which provides for the registration of built housing as private property and, accordingly, has its own legislative restrictions and peculiarities that affect the structure of accounting and taxation of the main activities of such co-operatives. The property of the housing and construction co-operative consists of share capital (reflecting the expected value of a shareholder's participation in the co-operative's activities, i.e., the value of residential real estate) and indivisible funds (used to ensure the HCC's operational activities). The formation of co-operative property has its own accounting features and special documentation requirements. The construction of residential real estate by housing and construction co-operatives is carried out with the help of a general contractor who has a licence and the appropriate technical and human resources for construction. The HCC duly documents and records the transfer of project documentation, fixed assets and materials to the general contractor. Further construction, payment for work performed, and acceptance of completed housing are also properly documented and reflected in the accounts. After the house is accepted on the balance sheet from the general contractor, the house becomes its property, and the shareholders receive the right of ownership and use, and, with the consent of the co-operative, the right to dispose of the apartment they will occupy in the co-operative's house. The classification of expenses and their reflection in accounting is a matter of debate, in particular the expenses for the remuneration of the director and accountant of the co-operative, payment for utilities, depreciation of office equipment, etc. To achieve its main objective, the HCC

subsequently sells housing to its shareholders, usually through an exchange, i.e., by returning the share to the co-operative member and selling them an apartment for the amount of the returned share. In most cases, based on the specifics of the HCC, its income equals its expenses, which does not create any obstacles for such co-operatives in the tax field.

Keywords: housing cooperative, accounting, mutual and undivided funds, income, expenses, taxation.

Постановка проблеми. Бурхливий розвиток житлового будівництва в останнє десятиліття зумовлений зростаючим попитом на житло внаслідок зростання міграційних процесів зумовлених війною в Україні, інвестування у житло коштів громадянами, що працюють за кордоном, застосуванням новітніх технологій у будівництві, що значно скорочують його терміни тощо. За даними Держстату, в січні-вересні 2025 року загальна площа нового будівництва багатоквартирних будинків зросла на 51,1% до минулого року – до 4,23 млн кв. м. Кількість заявлених на старті будівництва квартир у багатоквартирних будинках збільшилася на 54,1% і склала 47,6 тис. [1]. Більшість забудовників переслідують суто комерційну мету: збільшити обсяги будівництва, зменшити загальнови-робничі витрати за рахунок щільності та висотності забудови, темпів будівництва тощо та, в кінцевому результаті – отримання прибутку. В такому випадку покупець має можливість вибору між купівлею вже готового збудованого житлового фонду у забудовника, або можливістю інвестування в об'єкти, що будуються за дещо меншою вартістю, котра залежить від стадії завершеності об'єкта будівництва. В такій ситуації покупців можуть підстерігати різноманітні ризики та обмеження: недобросовісність забудовника, висока ціна квартири, порушення термінів будівництва, необхідність інвестування у будівництво всієї суми одразу тощо. Одним із способів зменшення подібних ризиків є самоорганізація потенційних власників житлового фонду у житлово-будівельні кооперативи, що дозволяє мати безпосередній вплив на процеси будівництва, інвестування у будівництво поступово, і, оскільки, основною метою членів кооперативу є отримання збудованого житла, а не отримання прибутку – здешевлення об'єкту будівництва в цілому. В ЄС цим інструментом користується надзвичайно велика кількість людей – кожен десятий єропеець мешкає в кооперативному житлі: у Польщі житлові кооперативи становлять близько 27% загального обсягу житлового фонду країни, в Австрії – 23%, Швеції – 22%, Франції – 19%, Норвегії – 15% [2].

Саморганізація потенційних покупців у житлово-будівельні кооперативи, здійснення

процесу будівництва, оформлення у приватну власність збудованого житла має свої законодавчі обмеження та особливості, що впливають на організацію обліку та оподаткування основної діяльності таких кооперативів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Житлово-будівельні кооперативи, як одна з організаційно-правових форм підприємств є досить поширені в Україні. Принципи діяльності зазначених підприємств як в Україні, так і за кордоном розглядала Тимофеева О.А. [3], яка зазначала, що такі організації можуть функціонувати як на первинному, так і вторинному (зарубіжний досвід) ринку житла, право власності на житло може належати як пайовику, так і безпосередньо кооперативу. Особливості обліку взаємовідносин в будівельній галузі розкрито у праці Загороднього А.Г., Яремка І.Й., Пилипенка Л.М. [4] В статті Белової А.В. [5] розкрито проблемні питання житлово-будівельного кооперативу як платника податку на прибуток підприємств, але саме щодо реєстрації його як неприбуткової організації. Однак з 2015 р. вони можуть стати неприбутковими лише після здачі в експлуатацію будинку з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому це відбулось. Таким чином актуальним є дослідження питання визнання та обліку доходів і витрат їх діяльності для цілей оподаткування.

Формулювання цілі статті. Метою статті є дослідження особливостей визнання доходів і витрат, їх обліку та документального підтвердження у діяльності житлово-будівельного кооперативу для цілей оподаткування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кооперативи, як одна з форм ведення господарської діяльності, можуть бути виробничими, обслуговуючими або споживчими. Вони можуть функціонувати в різних галузях: сільському господарстві, будівництві, освіті, медицині тощо. Щодо будівельної галузі, то кооператив може бути створений лише у формі обслуговуючого. Це пов'язано з тим, що метою діяльності споживчого кооперативу є організація торговельного обслуговування, заготівель сільськогосподарської продукції, сировини, виробництва продукції та надання інших послуг з метою задоволення споживчих потреб його. А у виробничому – його члени

повинні приймати особисту трудову участь, що, як правило, неможливо, так як для здійснення будівельної діяльності необхідно мати відповідну кваліфікацію та дозвільні документи.

Відповідно до Цивільного кодексу України [6], якщо метою діяльності товариства є одержання прибутку, то його можна створити лише як господарське товариство або виробничий кооператив. Таким чином, обслуговуючий житлово-будівельний кооператив відповідно до організаційно-правової форми та виду діяльності (надання послуг переважно членам кооперативу) отримувати прибутки не може. До недавнього часу житлово-будівельні кооперативи могли реєструватися як неприбуткові організації. Однак на сьогодні, відповідно до Податкового кодексу України [7], вони таке право втратили, але ж і прибуток отримати вони не можуть, так як це допустить лише для виробничих кооперативів.

Для детального аналізу операцій, які можуть призвести до виникнення доходів і витрат, розглянемо господарські процеси, які відбуваються на таких підприємствах (рис. 1).

Для здійснення своєї діяльності житлово-будівельний кооператив формує майно товариства, що складається із пайового та неподільного фондів. Пайовий фонд відображає очікувану вартість участі пайовика у діяльності підприємства, а на практиці відображає очікувану вартість квартири, котру він хоче отримати. Неподільний фонд визначається статутом та, як правило, використовується для забезпечення операційної діяльності ЖБК. Для участі у діяльності ЖБК пайовик

звертається із заявою на основі якої між ним та кооперативом укладається договір щодо пайової участі у діяльності кооперативу. Відображення участі пайовика в бухгалтерському обліку відображатиметься за Дт рах. 46 та Кт рах. 402 в розрізі внесків за пайовим та неподільним фондами. Отримання пайових внесків відображатиметься касовими, банківськими документами, актами прийому матеріалів, актами прийому-передачі основних засобів проведеннями: Дт рах. 10, 11, 20, 22, 30, 31 та Кт рах. 46.

Відповідно до Закону України «Про кооперацію» [9], пай – майновий поворотний внесок члена (асоційованого члена) кооперативу у створення та розвиток кооперативу, який здійснюється шляхом передачі кооперативу майна, в тому числі грошей, майнових прав, а також земельної ділянки.

Відповідно до НП(С)БО 15 «Дохід» [10], дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Таким чином, операції зі створення житлово-будівельного кооперативу не будуть призводити до виникнення доходів, так як капітал зростає саме за рахунок внесків учасників. Незважаючи на чіткі законодавчі визначення корпоративних прав у листі ДФС від 28.07.2016 № 16200/6/99-99-15-02-02-15 [11] зазначено: «з питання врахування у складі доходу кооперативу при визначенні об'єкта оподаткування пайових внесків (майно, у

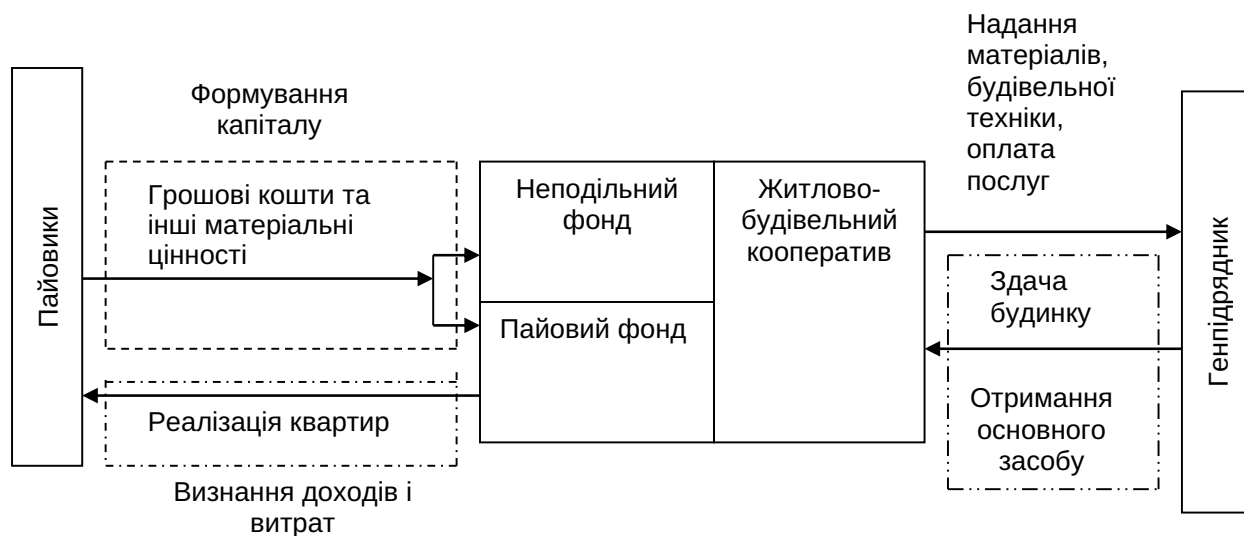

Рис. 1. Господарські процеси у ЖБК

Джерело: сформовано на основі [8, с. 98]

тому числі гроші, майнові права, земельні ділянки), що отримані від членів кооперативу доцільно звернутись до Міністерства фінансів України». Таке твердження ми вважаємо дискусійним.

Для здійснення будівництва необхідно мати ліцензію. Тому, як правило, житлово-будівельні кооперативи здійснюють будівництво за допомогою генпідрядника. Кооператив може надавати генпідряднику власні матеріали та інші засоби для спорудження будинку. Така передача не формує ні доходи, ні витрати, адже є лише переміщенням матеріальних цінностей, що належать ЖБК. Проте, такі операції необхідно належним чином документувати, оформляючи Акти передачі матеріалів, Акти прийому-передачі основних засобів генпідряднику.

Передані підряднику матеріальні цінності для будівництва та основні засоби для тимчасового використання слід відображати в обліку із використанням субрахунків, що відкриваються до рахунків обліку основних засобів та запасів в розрізі складських запасів та переданих підряднику. Враховуючи те, що будівельна техніка становить джерело підвищеної небезпеки, слід належно документувати передачу основних засобів підряднику, який відповідатиме за безпечну експлуатацію таких засобів, складаючи ф. ОЗ-1, а той, у свою чергу – документуватиме її використання та експлуатацію із виростанням типових форм [12]. Нарахування амортизації на передані генпідряднику в тимчасове користування основні засоби відображається в обліку ЖБК. Витрати, пов'язані із ремонтом та експлуатацією будівельної техніки відображаються на підставі договірних взаємовідносин між ЖБК та генпідрядником.

Для житлово-будівельного кооперативу виконання (Дт рах. 151, Кт рах. 631) та оплата робіт генпідрядника (Дт рах. 631, Кт рах. 311) буде виникненням та погашенням кредиторської заборгованості, а підписані акти виконаних робіт сформує незавершене будівництво. На підставі актів приймання виконаних будівельних робіт (ф. КБ-2в), Довідки про вартість виконаних будівельних робіт та витрати (ф. КБ-3) та акту про витрату давальницьких матеріалів (ф. М-23) ЖБК списує використані генпідрядником матеріальні цінності, що були йому передані, а також витрати генпідрядника. Тобто, всі витрати матеріалів, нарахованої амортизації власної будівельної техніки, виконаних робіт генпідрядником повинні обліковуватись на рахунку 151 «Капітальне

будівництво». Так, як будинок, споруджений житлово-будівельним кооперативом, є його власністю, а пайовики мають право володіння і користування, а за згодою кооперативу – і розпорядження квартирою, яку вони займатимуть в будинку кооперативу. Таким чином зазначені вище операції не формуватимуть витрат, які впливають на фінансовий результат діяльності підприємства.

Дискусійним є питання класифікації витрат на оплату праці директора та бухгалтера кооперативу, оплати комунальних послуг, амортизації офісної техніки тощо. Відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати» [13] витрати на утримання керівництва підприємства, на утримання основних засобів і їх амортизацію, за телефонні розмови, розрахунково-касове обслуговування та комунальні послуги тощо відносяться до адміністративних витрат. В свою чергу, відповідно до НП(С)БО 7 «Основні засоби» [14], у первісну вартість основних засобів також включаються інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою. Житлово-будівельний кооператив створюється з метою саме спорудження будинку. Проведення інших господарських операцій в таких підприємствах, як правило, в статуті не передбачено до введення будинку в експлуатацію. На підставі цього вважаємо, що зарплату директора, бухгалтера, амортизацію офісної техніки та комунальні послуги за статтею інші витрати можна включити в собівартість будинку, і, відповідно, відображати в обліку на підставі платіжно-розрахункових відомостей, відомостей нарахування амортизації тощо проведеннями (Дт рах. 151, Кт рах. 661, 651, 131, 685).

Після закінчення будівництва, а фактично закінчення періоду надання послуг генпідрядником, слід вжити заходів, щодо повернення генпідрядником невикористаних матеріальних цінностей та основних засобів, що йому передавалися для ведення будівництва із належним оформленням відповідних первинних документів.

Прийняття в експлуатацію збудовано житла здійснюється органами державного архітектурно-будівельного контролю на підставі декларації забудовника, тобто ЖБК, в електронній системі здійснення декларативних процедур у будівництві [15].

Відповідно, із дати реєстрації декларації згідно ч. 1 ст. 384 Цивільного кодексу України [6] будинок, споруджений ЖБК, є

його власністю. В обліку введення в експлуатацію будинку відображатиметься проведенням Дт рах. 103 Кт рах. 151 на загальну суму здійснених витрат пов'язаних із його спорудженням.

Для досягнення основної мети діяльності ЖБК в подальшому здійснює реалізацію житла своїм пайовикам. Відповідно до НП(С) БО 27, основні засоби, що підлягають реалізації необхідно перевести до складу оборотних активів та відобразити за Дт рах. 286. Надалі викуп квартир членами ЖБК, як правило, здійснюється шляхом обміну, тобто оформлення повернення паю членові кооперативу і продажу йому квартири на суму поверненого паю із оформленням Акту прийому-передачі квартири та відображатиметься проведеннями:

– дохід від реалізації квартири: Дт рах. 402, Кт рах. 712;

– собівартість переданої квартири: Дт рах. 943, Кт рах. 286.

Враховуючи норми п.86 ЦКУ, що обслуговуючі кооперативи (до яких належать більшість ЖБК) відносяться до непідприємницьких товариств, дохід від реалізації дорівнюватиме собівартості переданої квартири та розміру пайового внеску засновника. Після реалізації квартир житлово-будівельний кооператив може продовжувати свою діяльність згідно умов, передбачених його статутом.

Відповідно до ПКУ житлово-будівельні кооперативи відносяться до підприємницьких структур, і з метою оподаткування прибутку можуть розглядатися як неприбуткові організації лише після того як будинок буде побудовано (пп.133.4.6 ст.133 ПКУ). Проте,

у більшості випадків, виходячи із специфіки організації ЖБК, доходи дорівнюють його витратам, що не створює таким кооперативам «податкових незручностей».

Перебуваючи на загальній системі оподаткування та розпочавши продаж ново-збудованого житла, що згідно ПКУ класифікується як перший продаж, при досягненні доходу від реалізації в розмірі 1 млн. грн (без ПДВ), такий житлово-будівельний кооператив зобов'язаний зареєструватися платником ПДВ. Після цього, подальша реалізація квартир підлягатиме оподаткуванню ПДВ, що відобразиться на вартості передаваного житла членам кооперативу.

Висновки. Правильна організація бухгалтерського обліку житлово-будівельного кооперативу, розробка та впровадження його облікової політики, зокрема, в частині відображення витрат, пов'язаних із управлінням процесом будівництва, передачі матеріальних цінностей та основних засобів генпідряднику, своєчасності та правильності відображення здійснених витрат генпідрядником, сприятиме збереженню майна такого ЖБК та швидкому та якісному житловому будівництву, як основній меті діяльності такого кооперативу.

Виважена податкова політика житлово-будівельного кооперативу заснована на принципах податкового планування дозволить, враховуючи норми сучасного податкового законодавства, оптимізувати суми податкових платежів, що, в свою чергу, призведе до покращення ефективності функціонування житлово-будівельного кооперативу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. В Україні за 9 місяців 2025 року майже на 50% зріс обсяг будівництва нового житла. URL: <https://minprom.ua/news/325519.html>
2. Кооперативне житло потребує нових правил: у Раді розглядають зміни до закону про кооперацію – цього потребує нове житлове законодавство URL: <https://sluga-narodu.com/serhiy-babak-rozvytok-natsionalnoi-systemy-kvalifikatsiy-mozhlyvist-otrymaty-robotu-v-ukraini-a-ne-za-kordonom/>
3. Тимофєєва О. А. Принцип діяльності житлово-будівельних кооперативів: вітчизняний і зарубіжний досвід / О. А. Тимофєєва // *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер. : Економічні науки.* – 2013. – № 1. – С. 234–239
4. Загородній А.Г. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: навч. посібник / А.Г.Загородній, І.Й. Яремко, Л.М. Пилипенко. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 216 с.
5. Белова А. В. Деякі питання визначення житлово-будівельного кооперативу як платника податку на прибуток підприємств / А. В. Белова // *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право.* – 2014. – № 1137, вип. 18. – С. 223–226.
6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
8. Обліково-аналітичне забезпечення фінансування житлового будівництва: монографія / П. М. Сороковий, Л. М. Пилипенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2024. – 160 с.
9. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 року № 1087-IV.

10. НП(С)БО 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290.
11. Лист ДФС від 28.07.2016 №16200/6/99-99-15-02-02-15. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/print-69460.html>
12. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку роботи будівельних машин та механізмів: Наказ Мінстату України від 13.06.1997 р. № 149.
13. НП(С)БО 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318.
14. НП(С)БО 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92.
15. Порядок функціонування електронної системи здійснення декларативних процедур у будівництві: Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 24 листопада 2014 р. № 325.

REFERENCES:

1. V Ukrayini za 9 misyatsiv 2025 roku mayzhe na 50% zris obsyah budivnytstva novoho zhytla [In Ukraine, the volume of new housing construction increased by almost 50% in the first 9 months of 2025]. URL: <https://minprom.ua/news/325519.html>. [in Ukrainian]
2. Kooperatyvne zhytlo potrebuye novykh pravyl: u Radi roz-hlyadayut' zminy do zakonu pro kooperatsiyu – ts'oho potrebuye nove zhytlove zakonodavstvo [Cooperative housing needs new rules: the Rada is considering amendments to the law on cooperation – this is required by the new housing legislation]. URL: <https://sluga-narodu.com/serhiy-babak-rozvytok-natsionalnoi-systemy-kvalifikatsiy-mozhlyvist-otrymaty-robotu-v-ukraini-a-ne-za-kordonom/>. [in Ukrainian]
3. Tymofeyeva O. A. (2013) Pryntsyp diyal'nosti zhytlovo-budivel'nykh kooperatyviv: vitchyznyany i zarubizhnyy dosvid [The principle of activity of housing and construction cooperatives: domestic and foreign experience] // *Naukovyy visnyk Poltav's'koho universytetu ekonomiky i torhivli. Ser.: Ekonomichni nauky*. No.1. P. 234–239. [in Ukrainian]
4. Zahorodniy A.H., Yaremko I.Y., Pylypenko L.M. (2012). Bukhholders'ky oblik za vydamy ekonomichnoyi diyal'nosti: navch. posibnyk [Accounting by types of economic activity: a textbook]. L'viv : Vydavnytstvo L'viv's'koyi politekhniki, 216 p.
5. Byelova A. V. (2014). Deyaki pytannya vyznachennya zhytlovo-budivel'noho kooperatyvu yak platnyka podatku na prybutok pidpryyemstv [Some issues of defining a housing and construction cooperative as a payer of corporate income tax]. *Visnyk Kharkivs'koho natsional'noho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriya : Pravo*. No. 1137, Issue. 18. P. 223–226.
6. Tsyvil'nyy kodeks Ukrayiny [Civil Code of Ukraine] vid 16.01.2003 r. № 435-IV
7. Podatkovyy kodeks Ukrayiny [Tax Code of Ukraine] vid 02.12.2010 № 2755-VI.
8. Sorokovyy P. M., Pylypenko L. M. (2024). Oblikovo-analitychne zabezpechennya finansuvannya zhytlovoho budivnytstva: monohrafiya [Accounting and analytical support for housing construction financing: monograph]. – L'viv: Vydavnytstvo L'viv's'koyi politekhniki. 160 p.
9. Pro kooperatsiyu: Zakon Ukrayiny [On cooperation: Law of Ukraine] vid 10.07.2003 roku № 1087-IV.
10. NP(S)BO 15 «Dokhid»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny [NP(S)BO 15 «Income»: Order of the Ministry of Finance of Ukraine] vid 29.11.1999 p. № 290.
11. Lyst DFS [Letter from the State Fiscal Service] vid 28.07.2016 №16200/6/99-99-15-02-02-15. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/print-69460.html>
12. Pro zatverdzhennya typovykh form pervynnykh oblikovykh dokumentiv z obliku roboty budivel'nykh mashyn ta mekhanizmv: Nakaz Minstatu Ukrayiny [On approval of standard forms of primary accounting documents for accounting for the operation of construction machines and mechanisms: Order of the Ministry of Statistics of Ukraine] vid 13.06.1997 p. № 149.
13. NP(S)BO 16 «Vytraty»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny [NP(S)BO 16 «Expenses»: Order of the Ministry of Finance of Ukraine] vid 31.12.1999 r. № 318.
14. NP(S)BO 7 «Osnovni zasoby»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny [NP(S)BO 7 «Fixed Assets»: Order of the Ministry of Finance of Ukraine] vid 27.04.2000 r. № 92.
15. Poryadok funktsionuvannya elektronnoyi systemy zdiysnennya deklarativnykh protsedur u budivnytstvi: Nakaz Ministerstva rehional'noho rozvytku, budivnytstva ta zhytlovo-komunal'noho hospodarstva [The procedure for the functioning of the electronic system for implementing declarative procedures in construction: Order of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services] vid 24.11.2014 r. № 325.

Дата надходження статті: 04.11.2025

Дата прийняття статті: 16.11.2025

Дата публікації статті: 24.11.2025